

Przedmiotowy system oceniania – TECHNIKA kl. V

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania.

- Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

Wymagania na poszczególne oceny

I MATERIAŁY I ICH ZASTOSOWANIE

Niedostateczny

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności z I działu, nie potrafi organizować sobie pracy, nie wykonuje żadnych prac, lekceważy powierzone mu zadania, brak zeszytu przedmiotowego.

Dopuszczający

Uczeń:

- wie jak zachować się w pracowni technicznej;
- rozumie znaczenie ochrony środowiska;
- potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska;
- rozumie znaczenie segregacji śmieci;
- zna historię produkcji papieru;
- potrafi wymienić surowce do produkcji papieru;
- potrafi prawidłowo zorganizować swoje stanowisko pracy;
- bezpiecznie i prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru;
- potrafi docenić znaczenie lasów dla życia człowieka;
- rozumie skutki nieodpowiedzialnego pozyskiwania drewna;
- rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia do obróbki drewna;
- zna rośliny i zwierzęta, z których uzyskuje się włókna do produkcji materiałów włókienniczych;

- rozumie znaczenie umieszczania metek ubraniowych;
- dba o ład i porządek na swoim stanowisku pracy;
- zna zasady zachowania się przy stole;
- zna zasady przygotowania posiłku;
- zna pojęcie dobowej normy energetycznej;
- rozumie znaczenie dokumentacji technicznej;

Dostateczny

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dopuszczającą oraz:

- wie, w jaki sposób produkuje się papier;
- rozumie znaczenie odzyskiwania makulatury;
- racjonalnie gospodaruje materiałami;
- potrafi wymienić zalety i wady przedmiotów wykonanych z drewna;
- rozumie konieczność produkcji materiałów drewnopochodnych;
- potrafi wymienić kilka gatunków drzew iglastych i liściastych;
- rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia, przyrządy pomiarowe i przybory do obróbki drewna oraz potrafi określić ich przeznaczenie;
- wie, w jaki sposób otrzymuje się włókno naturalne;
- potrafi odczytać symboli na metkach ubraniowych z pomocą tablicy znaków;
- potrafi prawidłowo i bezpiecznie posługiwać się narzędziami do obróbki materiałów włókienniczych;
- wie, gdzie znalazły zastosowanie tworzywa sztuczne;
- potrafi wskazać w swoim środowisku przedmioty wykonane z tworzyw sztucznych;

Dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dostateczną oraz:

- potrafi odczytać symbole recyklingu na opakowaniach;
- zna przyczyny powstawania dziury ozonowej i efektu cieplarnianego;
- zna odpady szczególnie niebezpieczne dla środowiska i miejsca ich składowania;
- potrafi określić podstawowe gatunki papieru;
- wie jak „wyprodukować” papier czerpany;
- zna proces wytwarzania materiałów drewnopochodnych i związane z tym problemy z ochroną środowiska;
- potrafi wskazać możliwości zagospodarowania odpadów z drewna;
- umie nazwać poszczególne operacje technologiczne związane z obróbką drewna;
- prawidłowo dobiera i posługuje się podstawowymi narzędziami, przyrządami pomiarowymi i przyborami do obróbki drewna;
- zna proces otrzymywania włókna lnianego;
- wie, w jaki sposób otrzymuje się tkaninę i dzianinę;
- potrafi samodzielnie odczytać znaczenie symboli na metkach ubraniowych;
- zna sposoby numeracji odzieży;
- docenia znaczenie tworzyw sztucznych;
- potrafi wymienić zalety tworzyw sztucznych;
- rozumie problemy ekologiczne związane ze składowaniem i utylizacją tworzyw sztucznych;
- zna nazwy podstawowych tworzyw sztucznych;
- prawidłowo dobiera narzędzia do wykonywanych operacji technologicznych;

Bardzo dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dobrą oraz:

- potrafi wytłumaczyć związek między produkcją papieru a zmianami środowiska;
- potrafi określić zastosowanie poszczególnych gatunków papieru;

- potrafi samodzielnie wyprodukować papier czerpany z ozdobami (zasuszone kwiaty, liście itp.) ;
- zna zawody związane z lasem i obróbką drewna;
- zna budowę pnia drewna;
- potrafi rozpoznać podstawowe gatunki drewna;
- zna zalety i wady materiałów włókienniczych pochodzenia naturalnego i sztucznego;
- wie, gdzie można przekazać niepotrzebną odzież;
- potrafi samodzielnie dokonać pomiarów sylwetki i określić rozmiar odzieży;
- potrafi wymienić wady tworzyw sztucznych;
- potrafi wytłumaczyć zależność między produkcją tworzyw sztucznych a zanieczyszczeniem środowiska;
- potrafi przygotować dokumentację techniczną;
- prawidłowo nazywa poszczególne operacje technologiczne;
- zna technologie kompozytów i ich rodzaje;

Celujący

Uczeń opanował materiał jak na ocenę bardzo dobrą oraz:

- potrafi rozpoznać i wymienić nazwy materiałów drewnopochodnych;
- prezentuje swoje wytwory na konkursach i wystawach;
- potrafi wykonać samodzielnie karmnik dla ptaków, zakładkę do książki, ozdobną serwetkę, fartuszek itp.;
- zna podstawowe nazwy włókien sztucznych;
- potrafi rozróżnić, nazwać i wskazać zastosowanie podstawowych tworzyw sztucznych;

II RYSUNEK TECHNICZNY

Niedostateczny

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności z II działu, nie potrafi organizować sobie pracy, nie wykonuje żadnych prac, lekceważy powierzone mu zadania, brak zeszytu przedmiotowego.

Dopuszczający

Uczeń:

- rozumie znaczenie dokumentacji technicznej;
- zna podstawowe zasady rysowania;
- rozumie znaczenie norm w technice;
- zna elementy rysunku technicznego;
- zna zasady wykreślania rysunku technicznego;

Dostateczny

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dopuszczającą oraz:

- zna poszczególne rodzaje rysunków;
- zna wielkości formatów rysunkowych;

Dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dostateczną oraz:

- oblicza wielkość formatów rysunkowych;
- wykonuje proste szkice;

Bardzo dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dobrą oraz:

- omawia kolejne etapy szkicowania;
- stosuje pismo techniczne;
- dba o estetykę pisma technicznego i szkiców;

Celujący

Uczeń posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza materiał nauczania w danej klasie, charakterystyczne dla uczniów o indywidualnych zainteresowaniach a ponadto:

- samodzielnie dobiera wielkość liter pisma technicznego zgodnie z normami;
- dokładnie i samodzielnie wykonuje szkice techniczne wybranych przedmiotów;
- wyjaśnia zastosowanie różnego rodzaju rysunków;

III ABC ZDROWEGO ŻYCIA

Niedostateczny

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności z III działu, nie potrafi organizować sobie pracy, nie wykonuje żadnych prac, lekceważy powierzone mu zadania, brak zeszytu przedmiotowego.

Dopuszczający

Uczeń:

- informację o produktach;
- odczytuje z opakowań stosuje zasady bezpieczeństwa sanitarnego;
- rozumie znaczenie i rolę w organizmie poszczególnych składników pokarmowych;
- wie jak należy dobierać warzywa, owoce, produkty zbożowe i tłuszczowe do poszczególnych potraw;
- zna narzędzia do wstępnej obróbki warzyw i owoców;

Dostateczny

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dopuszczającą oraz:

- potrafi wskazać źródło występowania poszczególnych składników pokarmowych;
- zna zasady kulturalnego podawania i spożywania posiłku;
- potrafi samodzielnie przygotować kanapkę;
- potrafi odczytać kaloryczność produktów z książki kucharskiej lub innych źródeł;
- wymienia podstawowe sposoby przechowywania żywności (mrożenie, solenie, pasteryzowanie, kwaszenie, suszenie);

Dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dostateczną oraz:

- docenia znaczenie warzyw i owoców w żywieniu człowieka;
- potrafi odczytać informacje na gotowych produktach żywnościowych;
- potrafi ułożyć jadłospis dla siebie na jeden dzień;
- wie, od czego zależy dobową normę energetyczną;
- wie, ile wynosi dobową normę energetyczną w jego wieku;
- wie jakie jest zapotrzebowanie organizmu na mleko i jaja;
- potrafi wskazać produkty pochodzenia zwierzęcego i roślinnego pełniące funkcję energetyczną, budulcową i regulującą;

Bardzo dobry

Uczeń opanował materiał jak na ocenę dobrą oraz:

- potrafi wskazać sposoby zagospodarowania odpadków produktów żywnościowych;
- potrafi wyjaśnić pojęcie zdrowa żywność;
- zna podstawowe witaminy i składniki mineralne oraz ich rolę w organizmie;
- potrafi obliczyć wartość energetyczną przygotowanej potrawy;
- zna skutki nieprawidłowego odżywiania się;
- potrafi wyjaśnić pojęcie dieta;
- rozumie niebezpieczeństwo wynikające ze stosowania różnego rodzaju diet;
- potrafi wybrać optymalny sposób żywienia rodziny z uwzględnieniem wartości odżywczych poszczególnych produktów;
- zna różne sposoby utrwalania żywności (chemiczne, fizyczne biologiczne);

- wie jakie czynności przyporządkowane są poszczególnym obróbkom: termicznej-gotowanie, smażenie, duszenie, pieczenie; wykańczającej- doprowadzanie, porcjowanie, dekorowanie;

Celujący

Uczeń posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza materiał nauczania w danej klasie, charakterystyczne dla uczniów o indywidualnych zainteresowaniach a ponadto:

- potrafi wyjaśnić pojęcia: konserwanty, polepszacze;
- potrafi omówić sposoby konserwowania żywności;
- zna symbole niektórych szkodliwych środków konserwujących żywność;
- wskazuje choroby powstające w wyniku niedoboru witamin i składników mineralnych w organizmie oraz braku higieny. ponadto podaje sposoby ich zapobiegania;